

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
66/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. április 20.

A C-896/19. sz. ügyben hozott ítélet
Repubblika kontra Il-Prim Ministru

Nem ellentétesek az uniós joggal valamely tagállam olyan nemzeti rendelkezései, amelyek a bírák kinevezését illetően a miniszterelnököt döntési jogkörrel ruházzák fel, miközben előírják egy olyan független szerv részvételét, amelynek feladata a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása

A Repubblika az igazságszolgáltatás és jogállamiság védelmének Máltán való előmozdítását célzó szervezet. Az új bírák 2019. áprilisi kinevezését követően többek között a máltai bírák kinevezésére irányuló, alkotmány¹ által szabályozott eljárás vitatására vonatkozó *actio popularis* indított a Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (a polgári bíróság első tanácsa alkotmánybírósággént eljárva, Málta) előtt. Az érintett alkotmányos rendelkezések, amelyek 1964-es elfogadásuktól a 2016-ban történt reformig változatlanok maradtak, az Il-Prim Ministrura (miniszterelnök, Málta) ruházták az ilyen álláshelyre pályázó kinevezésének köztársasági elnök elé terjesztésével kapcsolatos hatáskört. A gyakorlatban a miniszterelnök ily módon döntési jogkörrel rendelkezik a máltai bírák kinevezése során, ami a Repubblika szerint kétségeket vet fel e bírák függetlenségét illetően. Mindazonáltal a pályázóknak meg kell felelniük bizonyos, az alkotmány által is előírt feltételeknek, és a 2016. évi reform óta létrehozta egy bírák kinevezéséért felelős bizottságot, és megbízták azzal, hogy értékelje a pályázókat, és véleményt adjon a miniszterelnöknek.

Ebben az összefüggésben az eljáró bíróság úgy határozott, hogy kérdést intéz a Bírósághoz a bírák kinevezésére vonatkozó máltai rendszernek az uniós joggal, pontosabban az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Emlékeztetőül, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja a tagállamok számára azon jogorvoslati lehetőségek megteremtését, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek, és a Charta 47. cikke kimondja a hatékony bírósági jogorvoslatához való jogot minden olyan jogalany számára, aki egy adott ügyben az uniós jog alapján őt megillető jogra hivatkozik.

A nagytanácsban eljáró Bíróság úgy ítéli meg, hogy **az uniós joggal nem ellentétesek az olyan nemzeti alkotmányos rendelkezések, mint a bírák kinevezésére vonatkozó máltai jogi rendelkezések.** E rendelkezések ugyanis nem tűnnek úgy, mint amelyek a bírák függetlensége vagy pártatlansága látszatának olyan hiányához vezethetnek, amely sértheti azt a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban és egy jogállamban az igazságszolgáltatásnak a jogalanyokban keltenie kell.

A Bíróság álláspontja

Először is a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése alkalmazandó a jelen ügyben,** mivel a kereset annak vitatására irányul, hogy összeegyeztethetők-e az uniós joggal azon nemzeti jogi rendelkezések, amelyek az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdéseket elbíráló bírák kinevezési eljárását szabályozzák, és amelyekről azt állítják, hogy azok befolyásolhatják e bírák függetlenségét. Ami a

¹ A máltai alkotmány 96., 96A. és 100. cikke.

Charta 47. cikkét illeti, a Bíróság rámutat arra, hogy bár az önmagában nem alkalmazható,² mivel a Republika nem hivatkozik olyan alanyi jogra, amely őt az uniós jog alapján megilletné, e rendelkezést mindazonáltal **figyelembe kell venni az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének értelmezése során.**

Másodszor, a Bíróság úgy ítéli meg, hogy **az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek a miniszterelnököt döntési jogkörrel ruházzák fel a bírák kinevezésére irányuló eljárás során, előírva ugyanakkor egy olyan független szerv ezen eljárásban való részvételét, amelynek feladata többek között a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása e miniszterelnöknek.**

E következtetés levonásához a Bíróság először is általánosságban hangsúlyozza, hogy a hatékony bírói jogvédelem azon követelményei közül, amelyeknek meg kell felelniük azon nemzeti bíróságoknak, amelyek az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben döntést hozhatnak, a bírói függetlenség alapvető fontossággal bír többek között az uniós jogrend számára, mégpedig több szempontból is. E függetlenség ugyanis alapvető az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali mechanizmus megfelelő működése szempontjából, amelyet csak egy független fórum hozhat működésbe. Egyébiránt a Charta 47. cikkében előírt hatékony bírói jogvédelemhez és tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényeges tartalmának körébe tartozik.

Ezt követően a Bíróság emlékeztet a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatára,³ amelyben pontosításokkal szolgált a bírák függetlenségének és pártatlanságának uniós jog által megkövetelt garanciáival kapcsolatban. E garanciák többek között olyan szabályok meglétét feltételezik, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, a bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, és különösen a jogalkotó és a végrehajtó hatalom közvetlen vagy közvetett befolyásától való mentességére, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását.

Végül a Bíróság hangsúlyozza, hogy az EUSZ 49. cikk értelmében az Unió olyan államokat tömörít, amelyek szabadon és önkéntesen csatlakoztak az EUSZ 2. cikkben említett közös értékekhez, például a jogállamisághoz, amelyek tiszteletben tartják ezeket az értékeket, és elkötelezettek azok érvényesítése mellett. Ennélfogva valamely tagállam nem módosíthatja – különösen az igazságszolgáltatási szervezetre vonatkozó – jogszabályait oly módon, hogy az a jogállamiság értéke védelmének leértékelődését eredményezze, amely értéket többek között az EUSZ 19. cikk konkretizálja. Ebből a szempontból a tagállamok nem fogadhatnak el olyan szabályokat, amelyek sértik a bírói függetlenséget.

E pontosításokat követően a Bíróság egyrészt úgy véli, hogy a bírák kinevezéséért felelős bizottság 2016-ban történt létrehozása – éppen ellenkezőleg – erősíti a máltai bírák függetlenségének biztosítását ahhoz a helyzethez képest, amely a Máltának az Európai Unióhoz való csatlakozásakor hatályos alkotmányi rendelkezésekből következett. E tekintetben a Bíróság rámutat arra, hogy egy ilyen szerv részvétele főszabály szerint hozzájárulhat a bírák kinevezésére irányuló eljárás objektívvé tételéhez azáltal, hogy behatárolja e területen a miniszterelnök rendelkezésére álló mérlegelési mozgásteret, feltéve hogy e szerv maga is kellően független. A jelen ügyben a Bíróság egy sor olyan szabály létezését állapítja meg, amelyek vélhetően biztosítják e függetlenséget.

Másrészt a Bíróság hangsúlyozza, hogy bár a miniszterelnök bizonyos hatáskörrel rendelkezik a bírák kinevezése során, e hatáskör gyakorlását behatárolják a bírói álláshelyekre pályázók által teljesítendő szakmai tapasztalatra vonatkozó, alkotmány által előírt feltételek. Ezenkívül, noha a miniszterelnök dönthet úgy, hogy a bírák kinevezéséért felelős bizottság által nem javasolt pályázók kinevezését a köztársasági elnök elé terjeszti, ilyen esetben köteles kifejtene indokait többek

² A Charta 51. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

³ Lásd például: 2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet (C-585/18, C-624/18 és C-625/18; lásd továbbá: [145/19. sz. sajtóközlemény](#)); 2021. március-2 i. A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet (C-824/18; lásd továbbá: [31/21. sz. sajtóközlemény](#)).

között a jogalkotó hatalomnak. A Bíróság álláspontja szerint, amennyiben a miniszterelnök e hatáskörét csak kivételes jelleggel gyakorolja, továbbá szigorúan és ténylegesen tiszteletben tartja az indokolási kötelezettséget, e hatásköre nem kelthet jogos kétségeket a kiválasztott pályázók függetlenségét illetően.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” (+32) 2 2964106